

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت پژوهشی

دانشکده بهداشت و پیراپزشکی

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

بررسی تاثیر آموزش بر میزان آگاهی، نگرش و عملکرد دانش آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه یک شهرستان قزوین در رابطه با بازیافت مواد زائد جامد

استاد راهنما: دکتر حمزه علی جمالی

استاد ناظر: دکتر محمد مهدی امام جمعه

مشاور آماری: دکتر اصغر محمدپور

مجریان طرح :

فرشته تقی زاده ، صدیقه شمسی ، عاطفه خشکچالی

چکیده

مقدمه :

رشد روز افزون جمعیت، پیشرفت علوم و تکنولوژی، توسعه صنعت و شهرنشینی و رفاه، زمینه های مصرف بیشتر و رشد فزاینده مواد زائد را باعث شده است. به طوری که سالانه مقادیر انبوهی از ضایعات در محیط زیست تخلیه می شوند. دفع ضایعات حاصل از مصرف، یکی از عوامل آلودگی خاک، آب و بعضاً هوا محسوب می شود که در حال حاضر بخش های بسیاری از نظام اکولوژیک و حیات بسیاری از جانداران خصوصاً انسان را با تهدید جدی مواجه کرده است. بررسی های متون نشان می دهد که روش بازیافت زباله از مفیدترین و مؤثرترین روش های دفع بهداشتی زباله در سیستم مدیریت مواد زائد جامد شهری است.

هدف :

این پژوهش با هدف بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد دانش آموزان نسبت به بازیافت مواد زائد جامد و ارائه آن جهت راهکارها و پیشنهادات به منظور تقویت و ارتقاء آگاهی و نگرش و عملکرد دانش آموزان در این زمینه تدوین و اجرا گردیده است.

روش کار:

این مطالعه یک پژوهش مقطعی بود که به صورت تحلیلی انجام گرفت و جامعه مورد بررسی را ۱۹۶ نفر از دانش آموزان مقطع متوسطه یک شهر محمود آباد تشکیل می دادند. نمونه گیری به روش تصادفی ساده انجام شد. پرسشنامه ای که برای این مطالعه مورد استفاده قرار گرفت شامل ۴ بخش سوالات دموگرافیک، آگاهی سنجی، نگرشی و عملکردی بودند. از مجموع ۲۷ سوال موجود در پرسشنامه، ۴ سوال مربوط به اطلاعات دموگرافیک، ۸ سوال مربوط به بخش آگاهی سنجی، ۷ سوال مربوط به سوالات نگرشی و ۴ سوال مربوط به سوالات عملکردی بودند.

یافته ها :

نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که میزان آگاهی و نگرش دانش آموزان در مورد بازیافت مواد زائد جامد صرف نظر از جنسیت اعم از دختر و پسر مثبت بود در حالی که میزان عملکرد مثبت آنها پایین بود. بر اساس نتایج حاصل از این بررسی حدود ۳۵/۲٪ پاسخ دهندگان آگاهی خود را در مقوله بازیافت از طریق رادیو و تلویزیون کسب نموده اند.

بحث و نتیجه گیری :

بررسی های مختلف نشان می دهد در میان شیوه های مختلف مدیریت مواد زائد جامد، بازیافت از مفیدترین و مؤثرترین روش های قابل اجرا در سیستم مدیریت مواد زائد جامد شهری محسوب می شود. اما انجام این مهم که با مشارکت شهروندان کامل می شود، نیازمند آموزش و فرهنگ سازی است و از آنجایی که آینده در دستان کودکان و نوجوانان امروز می باشد و هرآنچه که امروز فرا گیرند در بزرگسالی و همچنین نسلهای بعد به فرهنگ تبدیل خواهد شد. به همین دلیل آموزش در این دوران از زندگی افراد اهمیت و جایگاه ویژه ای دارد و باید چگونگی آموزش به آنها را فرصت تلقی کرد. بنابراین داشتن یک برنامه ریزی مدون و مستمر آموزشی در این گروه سنی می تواند یک گام مؤثر در اجرای موفق بازیافت مواد زائد جامد باشد.

کلمات کلیدی : بازیافت ، آگاهی ، نگرش ، دانش آموزان ، قزوین